

แนวคิด
การจัด
พื้นที่สร้างสรรค์
หรือ พื้นที่สร้างสรรค์
มุมเสริมประสบการณ์ 3 ดี
(สื่อดี พื้นที่ดี ภูมิดี)
ในครอบครัว

การจัดพื้นที่สร้างสรรค์

หรือมุมสร้างเสริมประสบการณ์แบบสามดี

(สื่อดี พื้นที่ดี ภูมิดี) ในครอบครัว

งานบ้าน พาเพลิน

ชวนเด็กเรียนรู้ทักษะชีวิต เสริมภูมิความรู้ ภูมิปัญญา
ในครอบครัว หรือทำกิจกรรมง่ายๆ ในชีวิตประจำวัน
เช่น กวาดบ้าน ถูบ้าน ทำอาหาร ทำขนม งานประดิษฐ์
ร้อยดอกไม้ เย็บตุ๊กตา เด็กเรียนรู้วิถีชีวิตประจำวัน
ภูมิปัญญาท้องถิ่น ใช้เวลากับครอบครัว สร้างความสัมพันธ์
ที่ดีต่อกัน

ตัวอย่าง

ร่วมทำอาหาร ทำงานบ้าน นั่งรับประทานอาหารด้วยกัน
ใช้เวลาในครอบครัวด้วยกัน ฯลฯ

การจัดพื้นที่สร้างสรรค์
หรือมุมสร้างเสริมประสบการณ์แบบสามดี
(สื่อดี พื้นที่ดี ภูมิดี) ในครอบครัว

म्मศิลปะ ใน สร้างสรรค

มีการจัดเตรียมพื้นที่ กระดาษ ดินสอ สี คลิปบอร์ด
ให้เด็กได้แสดงออกทางศิลปะ วาด ขีดเขียนอย่างอิสระ
หรือจัดเตรียมผนัง โดยอาจหากระดาษแข็งมาตรึงไว้
หรือ ใช้ไม้อัดทาสีดำเป็นกระดานดำผนังขนาดใหญ่ เตรียมสี
หรือชอล์กสี ให้เด็กได้สนุกกับการสร้างสรรค์
ผลงานของตัวเองอิสระ

ตัวอย่าง
กระดาษติดผนัง กระดาษกล่อง ลัง
ดินสอสีให้เด็กวาดระบาย

การจัดพื้นที่สร้างสรรค์

หรือมุมสร้างเสริมประสบการณ์แบบสามดี

(สื่อดี พื้นที่ดี ภูมิดี) ในครอบครัว

มมดนตรี และการเคลื่อนไหว

ส่งเสริมพัฒนาการทางสติปัญญา

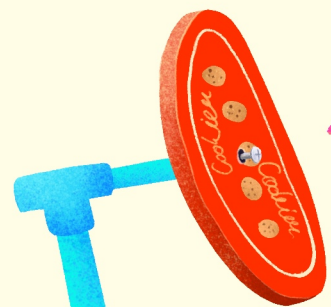
การพัฒนาอารมณ์ ความสุข ความสุนทรีย์

เปิดประสบการณ์ด้านเสียง ทั้งการร้อง
เล่น เต้นประกอบดนตรีที่เด็กได้สร้างสรรค์
จังหวะของตัวเอง

ตัวอย่าง

ขวดใสเมล็ดถั่วขนาดต่างๆเขย่าเป็นเสียง
ลูกปัด กระพรวน เครื่องดนตรีจิว เครื่องเคาะต่างๆ
เช่น ถัง กะละมัง กระป๋อง

การจัดพื้นที่สร้างสรรค์

หรือมุมสร้างเสริมประสบการณ์แบบสามดี

(สื่อดี พื้นที่ดี ภูมิดี) ในครอบครัว

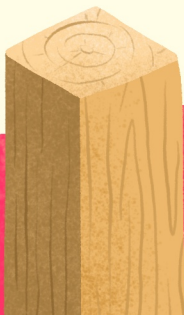
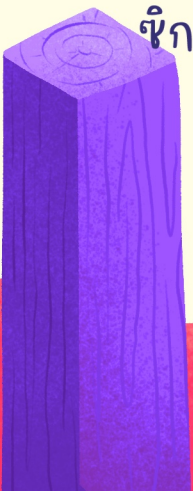

มุมทำท่าย เสริมพลัง

ส่งเสริมความแข็งแรงของร่างกาย การใช้กล้ามเนื้อ
มัดใหญ่ การเคลื่อนไหว การทรงตัว การกระโดด
ให้เด็ก เรียนรู้การผจญภัย เล่นสนุก จัดให้มีการเล่น
ทำท่ายพลัง และ ส่งเสริม กิจกรรมการเคลื่อนไหว ของเด็ก
เช่นการมุด ลอด ปีนป่าย น้อยโหน อาจผูกเชือกปม
ไว้กับต้นไม้ให้ จัดพื้นที่ในบ้านให้มี
พื้นที่สูง ต่ำ มีสิ่งกีดขวาง ทำท่ายให้กระโดด
กระโดด ข้าม หลบ ซิกแซก มุด ลอด หมุนตัว ให้เด็กๆ
ได้สนุกกับการแสดงออกถึงพลัง และการเคลื่อนไหวที่ไม่อยู่นิ่ง

ตัวอย่าง

ชิงช้า กระโดด การลอดเก้าอี้
ซิกแซกข้ามสิ่งกีดขวาง

การจัดพื้นที่สร้างสรรค์

หรือมุมสร้างเสริมประสบการณ์แบบสามดี

(สื่อดี พื้นที่ดี ภูมิดี) ในครอบครัว

มุม สัตว์เลี้ยง

ส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ ประสบการณ์
ของการสัมผัสกับสิ่งมีชีวิต ปลูกฝังความรู้สึกรัก
เห็นใจ รู้จักใส่ใจความรู้สึกของผู้อื่น ความอ่อนโยน
มีเมตตา เอื้อเฟื้อ เลี้ยงสัตว์ การแบ่งปัน รวมไปถึงการ
สร้างสัมพันธ์ภาพ กับผู้อื่นอาจเป็นสัตว์เลี้ยง เช่น ปลาทอง
กระต่าย เป็ด ไก่ สุนัข แมว ฝึกเด็กให้ดูแล ให้อาหาร
ทำความสะอาด เก็บไข่

ตัวอย่าง

ตู้/อ่างปลา
กรงกระต่าย
เลี้ยงเป็ด ไก่

การจัดพื้นที่สร้างสรรค์

หรือมุมสร้างเสริมประสบการณ์แบบสามดี

(สื่อดี พื้นที่ดี ภูมิดี) ในครอบครัว

มมทราย ดิน แป้งปั้น

ส่งเสริมประสาทสัมผัส การใช้มือ นิ้ว
การจับ ขยำ สัมผัสพื้นผิว รูปทรง
ที่แปรเปลี่ยนไปตามจินตนาการ
ฝึกความคิดสร้างสรรค์ ท้าทาย การออกแบบ
การแก้ปัญหา

ตัวอย่าง
เล่นแป้งรูปทรงต่างๆ อีสระ เล่นดินเปียก
ดินเหนียว ดินโคลน เล่นกับอุปกรณ์
ให้เกิดรูปทรงต่างๆ

การจัดพื้นที่สร้างสรรค์

หรือมุมสร้างเสริมประสบการณ์แบบสามดี

(สื่อดี พื้นที่ดี ภูมิดี) ในครอบครัว

มุมน้ำ

ส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรง กระตุ้นประสาทสัมผัส การแปรเปลี่ยนรูปทรงของน้ำไปกับภาชนะต่างๆ สถานะของน้ำ ที่เป็นของแข็งน้ำแข็ง น้ำเย็น การไหล จากที่สูงสู่ที่ต่ำ การเล่นน้ำกับวัตถุอื่นๆ เช่น เล่น กับดิน เล่นกับทราย เล่นผ่านอุปกรณ์ที่เป็นรูป ทรงเล่นน้ำกับสีสันท่างๆ ส่งเสริมให้เด็ก ได้เรียนรู้ ด้วยตัวเอง

ตัวอย่าง

การไหล น้ำหนัก การลอย การจม
สถานะของน้ำที่ต่างกัน ความเย็น ความร้อน
เล่นน้ำอิสระ

เล่นกับ ธรรมชาติ

จัดให้เด็กๆ ได้เรียนรู้ การเล่นจากธรรมชาติ
สี่ และพื้นผิวตามธรรมชาติของวัสดุต่างๆ

สี่ สั้นที่ได้จาก ดอกไม้ ใบไม้ พืชแต่ละชนิด
รูปทรง สัมผัสพื้นผิวของธรรมชาติที่แตกต่างกัน
ส่งเสริมให้เด็กจินตนาการ และต่อยอด
ความคิดสร้างสรรค์

ตัวอย่าง
ก้อนหิน เมล็ดพืชต่างๆ
ใบไม้ กิ่งไม้
ท่อนไม้
ดอกไม้

แปลงผัก นรราชสีมา

ชวนเด็กขุดดิน ปลูกต้นไม้ ดอกไม้
ส่งเสริมให้เด็กได้เรียนรู้การเจริญเติบโต
ชื่นชมความงาม รู้จักพืช ผัก ชนิดต่างๆ

ทั้งต้นไม้ ผักสวนครัว ดอกไม้ประเภทต่างๆ

เด็กได้เรียนรู้ธรรมชาติ คุณค่าของอาหาร ประโยชน์ของต้นไม้
รู้จักรอยยิ้ม ผักวันชัย ช่วยให้จิตใจอ่อนโยน

ตัวอย่าง

ชวนเด็กปลูกผัก ปลูกดอกไม้ ต้นไม้ต่างๆ

ทำแปลงปลูก ปลูกในกระถาง

ปลูกในวัสดุรีไซเคิลต่างๆ

แบบตั้งพื้น แบบแขวน

มุมสงบ ถ้าหลับส่วนตัว

จัดให้เด็ก ๆ มีพื้นที่พิเศษ พื้นที่ที่เด็ก ๆ สามารถเล่นคนเดียว หรือเล่นกับเพื่อนๆ ได้ใช้เวลาอยู่กับตัวเอง รู้สึกเป็นอิสระ มีความเป็นเจ้าของไม่ถูกรบกวน มีมุมสงบ เป็นพื้นที่ส่วนตัวที่เด็ก ไม่ถูกรบกวนจากผู้ใหญ่

ตัวอย่าง

มมห้อง ใต้บันได ใต้โต๊ะ
กล่อง ลัง เต็นท์ ผ้าห่ม
ทำเป็นเหมือนถ้ำ อโม่งค์
ให้เด็กได้เข้าไป
นั่ง นอน เล่น

มุมสร้างสรรค์ เล่นอิสระ

เล่นแบบสร้างสรรค์ กับของเล่นที่มี ของเล่นไม่สำเร็จรูป
หรือแบบปลายเปิด ที่เด็กๆสามารถต่อเติมจินตนาการ
ความคิดสร้างสรรค์ ได้ออกแบบการเล่น กิจกรรมต่างๆ
ด้วยตัวเอง พัฒนาสติปัญญา ความเชื่อมโยง
สัมพันธ์ของสิ่งของต่างๆรอบตัว

ตัวอย่าง

เล่นไม้บล็อก ไม้หนีบ กลองกระดาษ แป้งปั้น
ดินเหนียว ผ้า โหนมพรม ไม้ไอติมฯลฯ

การจัดพื้นที่สร้างสรรค์

หรือมุมสร้างเสริมประสบการณ์แบบสามดี

(สื่อดี พื้นที่ดี ภูมิดี) ในครอบครัว

มุมชวนคุย ชวนเล่า ชวนอ่าน

ชวนลูก เปิดหนังสือนิทาน หนังสือภาพ นิตยสาร
แผ่นพับ บัตรคำ บัตรภาพ เมนู ไปรษณีย์ต่างๆ
ชวนกันเล่าเรื่องราวสนุกๆ จากภาพและข้อความที่หลากหลาย
เป็นการสานสัมพันธ์และส่งเสริมทักษะทางภาษาของลูกน้อย

ตัวอย่าง

จัดมุมหนังสือนิทาน สมุดภาพ
บัตรคำ บัตรภาพ ตัวอักษร

มุมขนาดเล็กมีเบาะนอนหรือตุ๊กตา

แนวคิด

การจัด
หรือ **พื้นที่สร้างสรรค์**
มุมเสริมประสบการณ์ 3 ดี
(สื่อดี พื้นที่ดี ภูมิดี)
ในครอบครัว

การจัดพื้นที่สร้างสรรค์หรือมุมสร้างเสริมประสบการณ์แบบสามดี (สื่อดี พื้นที่ดี ภูมิดี) ในครอบครัว เป็นการนำแนวคิดการสร้าง "พื้นที่สร้างสรรค์สำหรับเด็ก (Create Space for Children)" มาใช้เพื่อจัดสภาพแวดล้อมหรือภูมิทัศน์ภายในและภายนอกบ้าน ให้มีบรรยากาศที่สร้างเสริม ประสบการณ์การเรียนรู้ พร้อมไปกับการมีสุขภาวะที่ดี 4 ด้าน (กาย จิต สังคม ปัญญา) โดยพื้นที่หรือมุมต่างๆ เหล่านี้ จะเอื้อให้เด็กเรียนรู้จากปฏิสัมพันธ์ การสัมผัส การสังเกต กับสิ่งแวดล้อมรอบตัวเอง เป็นพื้นที่ที่สนุกสนานและเต็มไปด้วยการเรียนรู้ที่สร้างแรงบันดาลใจให้กับเด็ก ดังนี้

สื่อดี หมายถึง สื่อการเรียนรู้ / อุปกรณ์/ กระบวนการ/ กิจกรรม/ ที่ครูผลิตขึ้น หรือเป็นวัสดุธรรมชาติ เพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้คิดวิเคราะห์ได้ด้วยตนเอง มีความปลอดภัยสำหรับเด็กเหมาะสมกับการเรียนรู้ตามช่วงวัย รวมถึงตัวบุคคล เช่น ตัวครู ผู้รู้ในชุมชน ก็นับเป็นสื่อดี ในความหมายนี้ด้วย

พื้นที่ดี หมายถึง เป็นพื้นที่ ที่เกิดจากการมีส่วนร่วมในการออกแบบพื้นที่ร่วมกันทั้งครู เด็ก ผู้ปกครอง ชุมชน ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน เป็นตัวอย่างพื้นที่ทางกายภาพที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก ตัวอย่างพื้นที่เรียนรู้ เช่น มุมพัฒนาทักษะชีวิต มุมเรียนรู้ มุมการเล่น มุมการอ่าน พื้นที่อิสระสำหรับเด็กที่เปิดโอกาสให้เด็กได้คิด และเล่นอย่างสร้างสรรค์

ภูมิดี หมายถึง มีการใช้ภูมิความรู้ / ภูมิปัญญา ในชุมชนมาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ อย่างสร้างสรรค์ เด็กเกิดภูมิคุ้มกันในการป้องกันตนเอง รู้เท่าทัน มีความสามารถในการเรียนรู้ ในตนเองอย่างมีความสุขและมีสุขภาวะ